

ПІСЛЯ З'ІЗДУ

Повернувся з 26 з'їзду ЛКСМУ секретар інститутського комітету комсомолу Геннадій Сивак. Перше запитання нашого кореспондента під час інтерв'ю з ним було:

— Ви прийшли додому окрилені?
— Швидше заклопотаним. Дискусії і суперечки про те, чи бути комсомолом, а якщо бути, то яким, все це — нерви, безсоння, постійне думання, яке не окрилює. Це вам не хрущовське: «Цілі визначені, завдання ясні — за роботу, товариші!»

Втім, тепер уже, мабуть, і не буде ніколи «цілі визначені, завдання ясні», бо сучасна перебудова націлює нас на перспективу постійного пошуку, а не постійного послуху. Думати і шукати! При чому, не тільки в ешелонах влади, а, насамперед, в первинних комсомольських організаціях, де найкраще, найглибше і найусебічніше знають життя, потреби і проблеми молоді, без лакування, показухи і пристосуванства до кон'юнктури моменту.

— Але я чув, що брати участь в роботі первинної комсомольської організації тепер не обов'язково.

— Справді, цю тезу з нової редакції Статуту вилучено. Ми ухвалили, що «Членом ЛКСМУ може бути будь-яка молода людина віком від 14 до 28 років, яка визнає програмні документи ЛКСМУ, виконує Статут ЛКСМУ і сплачує членські внески». Але це не означає, що комсомолец буде бездіяльним. Річ в тому, що тепер він вступатиме в організацію справді цілком добровільно. Отже, за бажанням, а якщо людина має бажання бути комсомольцем, то вона матиме бажання й робити щось на цьому поприщі. Навщо ж тоді вступати, якщо не робити?

З іншого боку, ми тепер не будемо з упевненістю, гідною кращого застосування, виховувати з кожного комсомольця мало не політичного діяча, чи, принаймні, вимагати з нього високої політичної активності. Хай молода людина живе і розвивається так, як їй того самій хочеться. Головне в тому, щоб ця людина була нашою, поділяла наші погляди, щоб ми могли на неї розраховувати у вирішальну хвилину вибору.

— Чи не було на з'їзді дискусій з приводу того, що у вузах комсомол не потрібен, бо там є студентська профспілка?

— На жаль, комсомолові навчальних закладів на з'їзді приділялося дуже мало уваги, хоча й прийнята спеціальна резолюція по студентству. Особисто я вуз без комсомольської організації уявити не можу, тому що вона давно уже стала його невід'ємною, органічною частиною, яка має істотний вплив на всі сторони життя і діяльності інституту. Цього навіть фактами підтвержувати не треба.

Ну, а з профспілками якось поділились і обов'язками, і сферою впливу, і авторитетом. Мусимо пильніше доходити до кожної людини, працювати так, щоб нашу діяльність вони сприймали, як корисну і вкрай потрібну.

— В умовах багатопартійності, яка стає фактом, вам доведеться працювати паралельно з іншими молодіжними формуваннями, котрі уже є і котрі ще з'являться. Як про це говорилося на з'їзді?

— Якщо на штандартах СНУМУ написано, що комсомол — це виродок, то, звичайно, мені трудно буде знайти з ними мову. Говорити треба не газлами і не погрозами, а розважливо і доказово.

Якщо прийдуть розумні хлопці, що пропонують якісь питання розв'язувати по-своєму, нестандартно, якщо це не на розвал і розруху, а конструктивно, то я тільки і тільки за співробітництво.

А якщо група чи організація обстоює постійні мітинги, галас, крикливість і навіть екстремізм, то ви мені, звиняйте. Це не конструктивізм, а звичайне хуліганство.

— Комсомол поміняв назву?

— Тепер він називається ЛКСМУ (МДС), тобто, молодь за демократичний соціалізм. Було з цього приводу багато полеміки — хтось навіть не витримав і запропонував влаштувати конкурс з видачею премії за найбезглуздішу пропозицію. Зрештою, не в назві діло, хоч їй повна зміна могла б обійтися комсомолові України в добру копійку. Якщо ЛКСМУ має на балансі понад 8 мільйонів карбованців, то на зміну вивісок, печаток, документів, прапорів, пішло б десь до семи мільйонів. Хіба не безглуздо?

Краще власти ці суми, скажімо, в будівництво МЖК, молодіжних підприємств, туризм.

Так що обійшлись без особливої зміни назви, але нинішня програма українського комсомолу — з більшим пріоритетом загальнолюдських цінностей, спрямована на те, щоб доходити до кожного члена спілки, обстоювати, представляти і захищати його інтереси. Думаю, що це не погано.

Добре й те, що ми зразу обговорили програму, а вже потім назву. Усіх влаштувала також особа першого секретаря ЦК ЛКСМУ Анатолія Матвієнка, який виріс нині в справжнього демократичного лідера. Але Верховна Рада республіки затвердила його головою комітету у справах молоді, сумісництво двох таких високих посад недопустиме і тепер нам доведеться обирати нового лідера. Це гірше. В Матвієнка, його енергію вірила більшість, більшість була приємною і розкованістю його мислення.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 24 (396) П'ятниця, 22 червня 1990 року.

Виходить раз на тиждень

Ціна 2 коп.

В РЕКТОРАТІ

НА ЗАСІДАННІ, котре провів професор Б. І. Мокін, скориставшись перервою в роботі сесії Верховної Ради УРСР, були дані деякі пояснення щодо його політики пенсійного забезпечення. Виступаючи з передвибірною програмою, а за тим і з положенням про пільги для тих, хто тривалий час працює в ВПІ, Борис Іванович брав за основу офіційну дату заснування нашого Інституту 1 січня 1974 року, тобто, коли філіал Київ-

ського політеху набув статусу самостійного вузу. Тільки цей термін може бути бездоганною юридичною й фінансовою основою для нарахувань за стажністю.

Таким чином, сьогодні навіть найшанованіші наші ветерани мають право претендувати на пільги не за 25 і більше відпрацьованих років, а лише за 16 з половиною.

МІНУЛОГО тижня ректор увільнив професорів І. В. Кузьміна

та В. К. Шановського з посад завкафедрами автоматизованих систем управління і філософії. Причина — обрання їх на ці посади після досягнення 65-річного віку, що заборонено спеціальною постановою Держкомосвіти СРСР.

Обидва ветерани переведені на посади професорів кафедр, призначені виконуючими обов'язки завідуючих, де й працюватимуть, поки стане снаги і здібностей.

3 СІЧНЯ 1991 року УРСР переходить на економічну самостійність. Вузи будуть готу-

вати фахівців тільки для України, тому що в інших республіках за 16 тисяч карбованців, як це передбачено умовами, їх брати не будуть. Отже, треба скорочувати випуск тих фахівців, яких готується більше потреби і переорієнтуватися на підготовку дефіцитних професій. Чому б енергетикам, скажімо, не взятись за спеціалістів по вітрових електродвигунах, а будівельникам — по спорудженню шляхів чи виготовленню дорожніх машин тощо?

Повідомлення ректора сприйняте з великим інтересом.

49 років тому, 22 червня

Запам'ятався той день до найменших подробиць, бо почався з тривоги, яка, проте, нікого не злякала. Літні табори — вчenni, тривоги тут діло звичне.

Труба лементувала й лементувала, ми шикувались на передній лінії, прошепеліло «війна», але обережно, непевно. А тоді над головами зависло густе й погрозило ревівське чужих моторів, в темному довітковому небі чорними шулками попливли сотні літаків.

Отже, не брехня! Тиждень до цього стояли в Луцьку караулом біля військового ешелона, наступного дня вернулись до свого лісу і не впізнали його — з усіх полян зникли машини й гармати, що стояли на видноті — хтось пустив чутку, що німці стоять на кордоні, готові до атаки. Наці зразу все

замаскували, було дватри дні напруги, розмов, стрів з піснями, які ми мали співати на вулицях Берліна, якщо німці справді подумують нападати.

Не полізуть, ні. А вони тобі ось, перед очима.

З боку Луцька рвали так, що земля ходила ходою — падали бомби з сотень літаків. Дивізія готувалась вийти на кордон під Володимир - Волинський. І тут хтось згадав, що наша сержантська школа ще не приймала присяги. Призвали 24 березня і забули, чи що?

Отже, затримались, потім — услід за дивізією. Всю дорогу над нами — чорні літаки з білими хрестами. Горухом сигнались з машин, розосереджува-

лись, падали на землю, перевертались горілиць, били з карабінів. Звідусіль кричали сержанти:

— Стріляні гільзи підбирайте! Гільзи! Гільзи!

Одного разу не могли рушити далі. Якийсь недотеса волав: «Зачекайте! Нема двох гільз!»

Уже надвечір, коли вдрузки розлітались гармати й машини, коли довкола валялись карабіни і втопані в землю патрони й снаряди, переставав вірити, що оті панічні вигуки лунали не торік, позаторік чи й давніше, а ще сьогодні до обіду.

Того дня на очах загнули двоє моїх друзів. Лежали над дорогою за селом, гуркоту було багато — не чув, коли впала міна, тіль-

ки голову інстинктивно ткнув у землю — розбив губу, оглух, а моїх товаришів — на смерть.

Пам'ятаю, як стріляв, кричав, перебігав з місця на місце, штовхав гармату. Все це ніби безглуздо, безладно, але, мабуть, все одно за якоюсь системою, бо виконував команди.

Бої йшли день і ніч. Аж на третю добу, коли дали команду переїздити, я раптом побачив розірваного мішка з сухарями, відчув, як мене смочке під ямкою і згадав, що за весь цей час ризику не мав у роті.

Було мені тоді тільки 20. Не міг повірити, що таких днів попереду ще більше тисячі.

М. БУЛГАКОВ,

полковник у відставці.

ІМЕНЕМ ДОБРА

ті і передати їм у будинок маляти для дітей-сиріт. Висловлена щира подяка всім, хто своїми «золотими» руками і чуйним серцем вніс пильний вклад у добру справу, не залишився байдужим до нужди бідних, хворих і слабких.

Ми любимо людей за те добро, яке вони роблять, а ненавидимо за те зло, якого завдають. Тільки за рахунок людської доброти можна створити світ, у якому жити і добре, і надійно, і комфортно. Хочеться, щоб усі пам'ятали слова великого гуманіста А. М. Толстого, керувалися ними, реалізували їх у житті.

Підготовка до благодійного ярмарку виграла і ще один бік справи. З'ясувалось, що багато жінок хотіли б взяти участь у виготовленні різних речей, але не мо-

жуть цього робити тому, що не вміють або не мають відповідних умов. Була висловлена цілком слушна думка про досвідченого інструктора Інституту майстерні (назва може бути й іншою), для якої слід придбати швейні машини, найняти доцільність створення яра, який би міг і навчати, і показати, і дати потрібну консультацію. На цій основі пізніше можна було б влаштувати господарський центр, який готував би речі для продажу, став самоокупним і навіть прибутковим.

Гадаю, що вирішення цього питання слід серйозно зайнятися жіночій раді і Інститутському профкомові.

О. МАРЧЕНКО,

голова профбюро кафедр ФІД.

Першого червня, в День захисту дітей, у вестибюлі нульового корпусу нашого Інституту проводився благодійний ярмарок і збір пожертвувань для сиріт. Увагу багатьох співробітників і студентів привернуло розмаїття корисних і красивих речей, що за якістю і естетичним виглядом значно перевершували всі відомі зразки вітчизняної промисловості. Були тут, переважно, швейні і в'язані вироби хатнього декору й затишку, біжутерія. В принципі, нічого незвичайного, і все-таки незвичайність полягала в тому, що усі речі виготовлялись не на заводах і фабриках, це ручна робота ентузіастів — умільців факультету кафедр фундаментальних і інженерно-практичних дисциплін.

Особливим попитом користувались різноманітні жіночі фарухи, пошиті В. Ф. Лученко, А. І. Іванисовою, А. В. Варчук, Н. І. Колпняк, кухонні комплекти Н. П. Харіної, біжутерія Н. М. Лейбовської, різні предмети хатнього вжитку Т. Г. Васильківської, А. А. Леонівич, Т. В. Скорюкової, А. М. Тичинської, пінетки й шарпетки для малят В. А. Каплун, Т. К. Мещерякової.

Благодійний ярмарок і грошові пожертвування були влаштовані за рішенням профбюро факультету кафедр фундаментальних і інженерно-практичних дисциплін. Роль організаторів ми поклали на Т. О. Данилюк та Н. М. Лейбову, які поставились до цього доручення з винятковими сумлінням і відповідальністю. В зборі пожертвувань взяли участь всі підрозділи, а особливо активну — співробітники кафедр хімії. Загальна сума виторгу і збору 775 карбованців.

Профбюро створило комісію, якій доручено придбати на ці гроші товари першої необхідності

Так чого ж чекати від УРП?

Епоха багатопартійності, в яку вступила наша країна — реальність. А коли так, то потрібно визнати, що переконання представників різних партій будуть відрізнятися між собою. Головне питання в тому, якими методами відстоювати ці переконання.

Я не буду вести мову про політичну платформу УРП, про СНУМ — це інша тема. Мова про дані, викладені доцентом Кутузовим П. Ф. в його інтерв'ю газеті.

Коли виступає в пресі доцент, кандидат технічних наук, то, мабуть, дані, про які він пише, повинні бути дійсними. Але давайте глянемо на ці дані більш уважно. «Значна частина продукції вивозиться за межі республіки». Яка значна? За 1988 рік ввез продукції в республіку склав 49,86 млрд. крб., вивіз — 46,94 млрд. крб. Що ми ввозимо? Нафтопродукти та газ, кольорові метали, хімічні продукти, лісоматеріали та вироби з них, продукцію легкої про-

мисловості. Вивозимо: молоко та м'ясопродукти, зерно, овочі, фрукти, цукор, масло рослинне, товари культурно-побутового та господарського призначення. Більше ввозимо, ніж вивозимо сировини для легкої промисловості, тканин всіх видів. І, мабуть, ніхто не буде сперечатися з тим, що без завоювання сировини, багатьох видів машин та обладнання, металу і т. д. практично неможливе функціонування виробничої та соціальної сфер народного

господарства будь-якої республіки.

Щодо електроенергії. На 1. 1. 1990 р. Україна виробляла електроенергії на рік 295 млрд. квт. год., що складає 17 процентів від виробництва електроенергії в СРСР. Експорт електроенергії країною в цілому складає близько 35 млрд. квт. год. Атомні електростанції виробляють 12,6% електроенергії в країні.

По хімічних заводах. По країні в асоціації «Агрохім» нараховується 100 заводів, по «Хімпрому» — 116, по «Фармахімпрому» — близько 60. Таких заводів, як Вінницький хімкомбінат, на Україні — 12. По експорту

хімпродукції. Хімічні продукти в структурі експорту складають 3,5%, в структурі імпорту — 5,1%. Можна навести конкретні дані з окремих видів експортованої продукції, але це займе багато місця, та по жодному виду експорт не складає навіть 50% від випуску. Наприклад: азотних добрив випускаємо 15,3 млн. тн, експортуємо — 5,83 млн. тн; вальних відповідно 11,3 млн. тн, та 5,13 млн. тн; кислоти сірчаної — 29,4 млн. тн, та 230,8 тис. тн. (див. Статистичний збірник «Внешняя торговля в СССР» та «Народное хозяйство СССР в 1988 г.»).

Отже, і ця заява доцента Кутузова — видумана.

До чого я веду? Що галасувати на мітингах та вводити в оману людей неперевіреними даними — це одне, а оперувати точними та конкретними даними — зовсім інше. І дивно, що кандидат технічних наук, доцент П. Ф. Кутузов цього не знає. А коли з фактивними даними виступає ще й член Ради партії, то чого чекати від такої партії?

В. БАБИ,

секретар парткому інституту, кандидат економічних наук

Видається українською мовою

Дедалі ширше випуск навчально-методичних посібників українською мовою в нашому інституті.

Так, в 1991 році видавництво «Укрвузполіграф», що належить Мінвузу УРСР, видасть у світ підручник «Загальна хімія», автором якого є професор, доктор хімічних наук Г. А. Корчинський. Підручник з питань загальної фізики підготували доцент І. Г. Мельник і професор І. С. Бу-

да. В нинішньому році створили видавництво випустить три навчальних посібники, авторами яких стали доценти Ю. І. Волков, В. С. Білоусов, В. М. Бурдейний, Е. Л. Страшевський, В. В. Чижик, професор В. П. Кожемяко, кандидат наук П. В. Гель та інші. А всього буде видано в цьому році близько 17 навчальних посібників. Особливо активно працюють над написанням

навчальної літератури українською мовою доценти М. С. Сапон, Г. С. Радушняк, професор В. С. Осадчук.

В наступному році «Укрвузполіграф» видасть близько 20 навчальних посібників, які надійдуть до інститутської науково-технічної бібліотеки.

З. ГРОЗНИЙ,
зав. лабораторією методичного забезпечення навчального процесу.

Де будемо мешкати?

Відбулося спільне засідання житлово-побутової комісії профкому студентів і комісії з питань поселення факультетів. Ними розглянуто порядок розміщення студентів в новому навчальному році.

Так, при потребі для факультету обчислювальної техніки 478 місць студентам виділяється в гурто-

житку № 1 336 місць, № 4 — 104 і № 6 — 41 місце.

Факультету автоматики і мікроелектроніки надається 194 місця в гуртожитку № 6.

322 студенти Інженерно-будівельного факультету проживають в гуртожитку № 4, 431 машинобудівник мешкатиме в гуртожитку № 2, а 431 енергетик поселиться таким чином: в

гуртожитку № 3 — 285 чоловік, № 4 — 146.

Студенти радіотехнічного факультету розмістяться в гуртожитку № 3 — 555 і в гуртожитку № 1 — 13 чоловік.

Для підготовчого відділення надається 70 місць в гуртожитку № 1.

В. БОДНАР,
голова студентського профкому.

ОГОЛОШЕННЯ

В центрі НТТМ з дозволу Мінвузу УРСР і за на-

казом ректора інституту створено господарсько-консультативний пункт. Центр НТТМ оголошує

прийом заяв на посаду завідуючого пунктом.

З пропозиціями звертатись до директора центру.

Діти і СНІД

Спільна декларація Міжнародної федерації профспілок працівників освіти, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Міжнародної організації праці і ЮНЕСКО.

ЗАГАЛЬНІ ПОЗИЦІЇ

СНІД висунув перед людством багато складних проблем — соціальних, економічних, політичних, правових, культурних, етнічних. Значну частину населення всіх країн світу складають діти віком від п'яти до вісімнадцяти років. Знання, які вони набувають в школі, є для них основоположними. Тому потрібна діяльність педагогів і вихователів в розробці навчальних програм, зв'язаних з попередженням СНІДу та інших хвороб, що передаються статевим шляхом. Потрібні спільні зусилля викладачів, медпрацівників, засобів масової інформації, представників гуманітарних і суспільних наук в цілому напрямку — тільки тоді вірогідність захворювання істотно зменшиться. Необхідно також, щоб люди, інфіковані вірусом СНІДу,

могли жити й працювати поруч із здоровими.

ПОЛІТИЧНІ ПРИНЦИПИ

Люди, що страждають СНІДом, мають право на соціальну захищеність і не повинні піддаватись ніякій дискримінації. Діти і вчителі, що заражені вірусом, але не мають ознак захворювання, можуть безборонно продовжувати навчання і роботу там, де їм хочеться. Система освіти повинна надати їм змогу жити й трудитись в нормальних людських умовах.

Спеціальні програми і курси по розширенню знань про СНІД необхідно ввести в усіх навчальних закладах. Оскільки підлітки часто починають ранні статеві зв'язки, то в програмах слід мати інформацію про можливі наслідки необдуманих вчинків. Активна і діяльна політика, спрямована на поперед-

ження захворювань СНІДом, повинна вестись в усіх країнах.

СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ ЦІЇ ПОЛІТИКИ

Той, хто поступає на роботу до школи, не повинен піддаватись обов'язковій перевірці на СНІД. Там, де така перевірка необхідна, її результат має залишатися таємницею:

— вчителі і діти не зобов'язані інформувати адміністрацію про те, що вони хворіють СНІДом;

— викладачі і діти, заражені вірусом, не повинні зазнавати ніякої дискримінації з боку колег, профспілки, адміністрації, учнів і їх родичів;

— захворювання СНІДом не накладає ніяких обмежень на роботу вчителів та заняття учнів, якщо вони можуть трудитись з повною віддачею;

— від будь-якого покарання з боку адміністрації мають бути захищені викладачі, що ведуть заняття, зв'язані з профілактикою СНІДу.

ПРАВопорушення ТРИВАЮТЬ

Аналіз стану правопорядку в Інституті свідчить про те, що продовжують мати місце окремі випадки правопорушень. Так, за п'ять місяців нинішнього року їх скоєно вже 21, що на вісім більше, ніж торік.

На МБФ їх припадає шість, на РТФ, ІБФ і АГЧ по два випадки, на енергофаці, ФАМ і підготовчому відділенні — по одному.

Окремі члени колективу, виявляючи недисциплінованість і явну неповагу до суспільства, поводять себе розв'язно і чинять проступки, які не сумісні з громадянською гідністю, наносять моральну шкоду Інституту.

Приміром, в середині січня цього року студент 4-го курсу ФОТ С. Величко в ресторані «Першотравневий» вчинив бійку, розбив віконну шибку і виявив опір працівникам міліції.

Лише за поточний період 1990 року за появу в громадських місцях в стані сп'яніння було доставлено в медпитверзник 5 студентів і 3 співробітники.

Серед них студенти 2-го курсу МБФ С. Гавруцький, В. Зубков, іноземний студент Калатают Авіло Оскар, старший науковий співробітник кафедри мікроелектроніки С. Таранов, зав. лабораторією кафедри буді-

вельних конструкцій Є. Кулішов, водій АГЧ М. Прокопенко та інші.

Особливу тривогу викликає те, що за п'ять місяців цього року студентами вчинено 6 кримінальних злочинів, пов'язаних в основному з крадіжками, грабунками тощо. Чотири з шести злочинів вчинені студентами радіотехнічного факультету. Так, п'ятикурсник В. Кошелєв звинувачується в шахрайстві й залякуваннях іноземного студента, одержанні від нього 2 тисяч карбованців, а третьокурсник Ю. Шурігін і четвертокурсник А. Коцар — в переховуванні краденого.

Студент цього ж факультету Д. Калашников взяв участь в нарузі над державними прапорами СРСР і УРСР.

А ось, як кажуть, свіжі дані. Так, 16 квітня, студент другого курсу МБФ В. Кондратюк, перебуваючи на релігійному святі в нетверезому стані в с. Кордишів Тернопільської області, безпричинно пристав до громадянина В. А. Бульбаха і з хуліганських мотивів наніс йому два сильних удари по голові і обличчю.

За скоєння злісного хуліганства В. Р. Кондратюк 8-го червня 1990 року засуджений до двох років по-

збавлення волі. Його відраховано з вузу.

15 квітня студент третього курсу МБФ Ю. Карнаух в нетверезому стані сіз за кермо мотоцикла, наїхав на бензоаправку, по дорозі затриманий працівниками державтоіспекції, а пізніше був оштрафований на 200 карбованців. За цей випадок Ю. Карнаух також відрахований з Інституту.

Наведені факти правопорушень і кримінальних злочинів свідчать про послаблення ідейно-виховної роботи на факультетах і в службових підрозділах. З рядів випадків їм не дається принципової оцінки. Профілактична робота проти пияцтва, яке є однією з основних причин більшості антигромадських проступків, проводиться в Інституті від випадку до випадку. Зустрічі студентів і співробітників з працівниками правоохоронних органів не організовуються. Поки що низький рівень виховної роботи з іноземними студентами, в Інституті мало уваги приділяється організації змістовного і культурного відпочинку молоді.

М. ВЕСЕЛОВ,

старший юристконсульт інституту.

Тенденція: спад інтелекту

В СРСР спостерігається тенденція до зниження частки молоді, яка навчається у вузах і середніх спеціальних закладах. Так, у 1980—81 навчальному році з розрахунку на 10 тисяч населення у вузах навчалось 196 чоловік, в 1988—89 — вже 174. В середніх спеціальних навчальних закладах — відповідно 178 і 152.

В розвинутих країнах — тенденція прямо протилежна. Так, у США і Канаді це число в півтора рази більше, ніж у нас. По коефіцієнту інтелектуальної підготовки ми скотилися з 3-го на 42 місце в світі. Вже зараз людей з вищою освітою в СРСР на 5 мільйонів менше, ніж у США. Є загроза до 2000 року виявитися в 6—7-й десятці країн з цього показника.

Головна причина спаду інтересу молоді до освіти криється в бідній ма-

теріальній базі, мізерному фінансуванні всіх освітніх ланок. За останні 30 років частка доходу, яка спрямовується на потреби освіти, знизилась в півтора рази. З 1980 року державні витрати на освіту виростили в усьому світі більш, ніж у 12 разів, а в СРСР — лише в 4,5 раза.

В СРСР на одного учня середньої школи припадає обладнання на 58 карбованців, в НДР — 119 доларів, у Швеції — 1000 доларів. В радянських вузах на одного студента припадає устаткування на 24000 карбованців, в розвинутих капіталістичних країнах — на 80000 доларів.

В середньому освітні витрати на душу населення у нас складають менше 150 карбованців. В інших розвинутих країнах — 465 дола-

рів на рік.

Соціологічні дослідження показали, що серед старшокласників тільки 9 процентів вчать-ся з інтересом і лише 30 відсотків хочуть стати справжніми професіоналами.

В цілому в СРСР посилюється тенденція зниження числа високоосвічених людей. Це зменшує потенціальний інтелектуальний рівень суспільства, і, таким чином, можливості його науково-технічного, соціального і культурного розвитку. Така тенденція ускладнить впровадження економічної реформи і розв'язання соціальних проблем.

С. ПЛАКСИ,

доктор філософських наук «Собесідник», № 20, 1990 р.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.